

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP	1.2. KOD OBSZARU	1.3. DATA OPRACOWANIA	1.4. DATA AKTUALIZACJI
B	PLH140033	2008-02	2009-04

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

Wojewódzki Zespół Specjalistyczny województwa mazowieckiego

1.7. NAZWA OBSZARU:

Podebłocie

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

2009-10

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

2011-01

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 21 43 58

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 51 37 46

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

1 275,8

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

114

MAKSYMALNA

149

ŚREDNIA

131

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL129	Warszawski-wschodni	58
PL315	Puławski	42

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego

Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierch	Stan zachow.	Ocena ogólna
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	0,08	D			
6430	Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	0,83	A	C	A	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	3,95	A	C	A	B
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)		D			
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	1,87	A	C	A	C
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion)	17,00	A	C	A	A

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU				
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
A081	<i>Circus aeruginosus</i>		3p							D
A084	<i>Circus pygargus</i>		3p							D
A089	<i>Aquila pomarina</i>		1 p							D
A122	<i>Crex crex</i>		15 M							D
A127	<i>Grus grus</i>		3p							D
A236	<i>Dryocopus martius</i>		3 p							D
A307	<i>Sylvia nisoria</i>		30 p							D
A338	<i>Lanius collurio</i>		50 p							D

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU				
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
1337	<i>Castor fiber</i>	P								D

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU				
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
1220	<i>Emys orbicularis</i>	>2i								D

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1014	<i>Vertigo angustior</i>	P				C	A	A	B
1016	<i>Vertigo moulinsiana</i>	P				C	B	A	B

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
		Populacja		Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

SSAKI

	Populacja	Motywacja
Alces alces	<3i	D

PŁAZY

	Populacja	Motywacja
Bufo bufo	C	D
Hyla arborea	R	D
Rana arvalis	C	D
Rana esculenta	C	D
Rana ridibunda	R	D
Rana temporaria	C	D

GADY

	Populacja	Motywacja
Lacerta vivipara	C	D
Natrix natrix	C	D

RYBY

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

BEZKRĘGOWCE

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

ROŚLINY

	Populacja	Motywacja
Carex flava	V	D
Dactylorhiza fuchsii	V	A
Dactylorhiza incarnata	V	D
Dactylorhiza majalis	R	D
Dianthus superbus	V	A
Drosera rotundifolia	V	A
Dryopteris cristata	V	D
Epipactis palustris	V	A
Gladiolus imbricatus	<100i	D
Hedera helix	V	D
Parnassia palustris	V	D
Polypodium vulgare	V	D
Triglochin palustre	V	D

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy iglaste	8 %
Lasy liściaste	23 %
Siedliska leśne (ogólnie)	13 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	38 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	10 %
Torfowiska, bagna, roślinność na brzegach wód, młaki.	8 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Obszar pod względem geograficznym położony jest na styku dwóch makroregionów - Niziny Środkowomazowieckiej (mezoregion Dolina Środkowej Wisły) i Niziny Południowopodlaskiej (mezoregion Wysoczyzna Żelechowska). Obejmują on silnie podtopioną, rozległą nieckę torfową pradoliny Wisły zakończoną wysokimi partiami krawędziowymi terenów wysoczyznowych. Rzeźbę terenu urozmaicają znacznie wyniesione ponad dolinę wały zwydmień, z których największe to Trupia Góra (122,2 m n.p.m.) i Kopcowa Góra (121,4 m n.p.m.). Obie te formy geomorfologiczne położone są biegunowo w obrębie obszaru. Główną sieć hydrologiczną tworzy rzeka Przerytka. W części zachodniej zlokalizowane są liczne doły potorfowe o różnym stopniu zarośnięcia.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Jedno z największych i najlepiej zachowanych w pradolinie Wisły, na terenie Mazowsza, mokradeł. Konfiguracja terenu, podłoże, jak również znaczne oddziaływanie wód spływających z terenów wysoczyznowych sprzyjają powstawaniu rozległych wiosennych wylewisk i ogólnemu zabagnieniu. W wielu miejscach następuje samoistna renaturyzacja. Obecnie Obszar ma charakter mozaiki roślinności: leśnej, zaroślowej, okrajkowej, łąkowej oraz ziołoroślowej. Krajobraz urozmaicają niewielkie stawy paciorkowe i liczne torfniaki. Piaszczyste wyniesienia porastają bory sosnowe. Niedostępność terenu oraz silne podtopienie sprawiają, że większość terenu ma charakter "dziewiczy".

Sz szczególnie cennym pod względem przyrodniczym jest zwarty kompleks dobrze zachowanych lasów związanych z siedliskami wilgotnymi i bagiennymi. Tworzą go olsy *Ribeso nigri-Alnetum* i łągi olszowo-jesionowe *Fraxino-Alnetum* (91E0.3*) stanowiące tutaj jeden z głównych celów ochrony. Te ostatnie pod względem fitosocjologicznym zróżnicowane są na dwa podzespoły:

Fraxino-Alnetum urticetosum i *Fraxino-Alnetum ranunculetosum*. Na terenie Obszaru obserwowane są fluktuacje pomiędzy łągowym a olsowym charakterem zbiorowisk leśnych będące efektem zmiennych stanów wód wywołanych działalnością bobrów *Castor fiber* (1337) oraz okresowym zwiększaniem się roli wysięków wód podskórnych. Do szczególnie interesujących i dobrze zachowanych należą grądy (9170) porastające wierzchowiny i głębokie zbocza wąwozów w partiach krawędziowych wysoczyzny. Wiek niektórych drzew szacowany jest na 100 i więcej lat. Są one oprócz łągów głównym przedmiotem ochrony.

Jednym z najważniejszych i największych pod względem zajmowanej powierzchni w elementach szaty roślinnej są zbiorowiska trawiaste. Do częstych należą łąki wilgotne ze związku *Calthion palustris* oraz łąki świeże ze związku *Arrhenatherion elatioris* (6510). Odzwierciedleniem urozmaiconych warunków wilgotnościowych podłoża oraz zasobności gleby są zróżnicowane składy gatunkowe poszczególnych fitocenoz. Wyróżniono tu płaty reprezentujące podzespoły: *Arrhenatherion elatioris typicum*, *A. e. heracleetosum*, *A. e. sanguisorbetosum officinalis*, *A. e. caricetosum gracilis* i *A. e. alopecuro-polygonetosum bistortae*. Całość tego swoistego krajobrazu dopełniają ziołorośla ze związku *Filipendulion ulmarie* i ziołorośla nadrzeczne związku *Convolvuletalia sepium* (6430). Należą do nich budowane przez - kielisznika zaroślowego, wierzbownicę kosmatą i sadzka konopiastego - zbiorowiska *Calystegio-Epilobietum hirsuti* i *Calystegio-Eupatorium*.

Do osobliwości Obszaru należy przede wszystkim obecność żółwia błotnego *Emys orbicularis* (1220) oraz liczne populacje poczwarówek - zwężonej *Vertigo angustior* (1014) i jajowatej *V. moulinsiana* (1016). Ponadto znajdują się tu stanowiska chronionych i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych, w tym: kukułki *Fuscha Dactylorhiza fuchsii*, goździka pysznego *Dianthus superbus*, kruszczyka błotnego *Epipactis palustris*, mieczyka dachówkowatego *Gladiolus imbricatus* i nieczelnicy grzebieniastej *Dryopteris cristata*.

Na terenie Obszaru gniazdują m.in.: orlik *Aquila pomarina*, błotniaki - stawowy *Circus aeruginosus* i łąkowy *Circus pygargus*, derkacz *Crex crex*, żuraw *Grus grus*, samotnik *Tringa ochropus*, bekas krzyk *Gallinago gallinago*, słonka *Scolopax rusticola* i dudek *Upupa epops*.

4.3. ZAGROŻENIA

Do najważniejszych czynników zagrażających siedliskom przyrodniczym na terenie Ostoi jest konserwacja i udrażniania systemu rowów melioracyjnych. Spowodować to może odwodnienie wywołane zbyt szybkim odpływem wód powierzchniowych. Istotne znaczenie mają przekształcenia gospodarcze i ekonomiczne w sektorze rolniczym. Zanik tradycyjnej gospodarki łąkowo-pasterskiej przyspiesza sukcesję wtórną. Jednocześnie istnieje możliwość zamiany istniejących łąk w wysokoproduktywne użytki zielone. W obu przypadkach nastąpić może eliminacja łąk świeżych ekstensywnie użytkowanych. Pomimo, że w chwili obecnej pozyskiwanie torfu ma niewielkie znaczenie, potencjalnie jego nasilenie może wzrosnąć.

4.4. STATUS OCHRONNY

Brak form ochrony obszarowej;

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

40% Skarb Państwa, 60% własność prywatna

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

Dombrowski A. 2008 Inwentaryzacja ptaków w 2008 r.

Falkowski M. 2002 Nowe stanowisko *Gladiolus imbricatus* (Iridaceae) w dolinie środkowej Wisły. *Fragm. Flor. Geobot.* 9: 369-370

Falkowski M., Nowicka-Falkowska K., Piórek K., Krechowski J 2006-2008 inwentaryzacja szaty roślinnej w latach 2006-2008

Zakład Botaniki Akademia Podlaska, ul. Prusa 12, 08-110 Siedlce

Górski Paweł 2008 Inwentaryzacja herpetofauny w 2008 r. Zakład Parazytologii i Inwazyjologii, SGGW, ul. Cieszewskiego 8, 02-786 Warszawa

Kurowski M. 2008 Inwentaryzacja żółwia błotnego w 2008 r.

Nadleśnictwo Garwolin 2006-2007 Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków przeprowadzona w latach 2006-2007 przez Nadleśnictwo Garwolin.

Strużyński W. 2008 inwentaryzacja mięczaków w 2008 r. Zakład Zoologii, Wydział Nauk o Zwierzętach SGGW, ul. Cieszewskiego 8, 02-787 Warszawa

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-------------------	---------------	-------------	------------

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
------------	-------------	------------

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
102	<i>Koszenie / ścinanie</i>	B	30	+
140	<i>Wypas</i>	B	10	+
160	<i>Gospodarka leśna - ogólnie</i>	C	40	0
170	<i>Hodowla zwierząt</i>	B	5	0
230	<i>Polowanie</i>	C	100	0
243	<i>Chwywanie, trucie, kłusownictwo</i>	C	100	-
421	<i>Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych</i>	C	5	-
800	<i>Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie</i>	B	80	-
950	<i>Ewolucja biocenotyczna</i>	B	30	-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
100	<i>Uprawa</i>	A		0
102	<i>Koszenie / ścinanie</i>	A		0
140	<i>Wypas</i>	B		0
160	<i>Gospodarka leśna - ogólnie</i>	B		0
403	<i>Zabudowa rozproszona</i>	B		0
440	<i>Składowanie materiałów</i>	A		0

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
M-34-20-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-34-20-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA